

6 • SKLEP

Predstavljeni študentski projekt hiše Aktiva je zelena smernica za načrtovanje energijsko učinkovitih stanovanjskih hiš v prihodnosti. Pri načrtovanju energijsko učinkovitih objektov ne smemo pozabiti, da energijsko optimalen objekt še ne pomeni ugodne bivalne atmosfere. Ob vsakodnevnem porastu novih energijsko učinkovitih inštalacijskih produktov, izobilju gradbenih materialov in vedno bolj ostri zakonodaji se ne smemo omejiti zgolj na zadovoljitev energetskih kazalnikov, temveč moramo stremeti tudi k inovativni, a hkrati preudarni in funkcionalni arhitekturni zasnovi (slika 11). Naj ne bo hiša prijazna zgolj okolju, temveč tudi človeku, ki v njej prebiva.

Slika 11 Pogled proti dovozu.

7 • LITERATURA

Žegarac Leskovar, V., Premrov, M., Žigart, M., Hiša 2030: (arhitekturna delavnica, februar 2014–februar 2015), strokovna monografija, Ljubljana, Škofja Loka: Jelovica, Maribor: Fakulteta za gradbeništvo, 2015.

ČETRTE SVETOVNI FORUM O ZEMELJSKIH PLAZOVIH – WLF4, LJUBLJANA, 2017

Med 30. majem in 2. junijem 2017 je v Ljubljani potekal četrti Svetovni forum o zemeljskih plazovih. Na dogodku je aktivno sodelovalo več kot 600 znanstvenikov, inženirjev, raziskovalcev, strokovnjakov, politikov in drugih odločevalcev iz 51 držav, ki delujejo na področju zmanjšanja tveganj zaradi zemeljskih plazov – od tega več kot 120 podiplomskih študentov iz tujine in Slovenije, kar je še posebno pomemben prispevek h krepitvi prenosa znanja tako med različnimi odločevalci kot tudi med generacijami. Strokovno srečanje je potekalo v obliki foruma, kjer je način dela drugačen od klasičnega znanstvenega posvetovanja, saj je forum poleg ustnih predstavitev obsegal tudi razpravo visokih političnih predstavnikov, okroglo mizo, odprte razprave, posterske predstavitve, fotografski natečaj in kratka srečanja ožjih skupin strokovnjakov v obliki delavnic. Forumu je sledila tridnevna strokovna ekskurzija po zahodni Sloveniji, Kanalski dolini v Italiji, Ziljski dolini v Avstriji in Zgornjesavski dolini. Udeležilo se je več 30 udeležencev foruma, prvega dneva

tudi 28 udeležencev druge tritedenske poletne šole Univerze v Ljubljani na temo naravnih tveganj (www.let-group.com/summerschool.html).

Dogodek so družno organizirali Mednarodni konzorcij za zemeljske plazove (International Consortium on Landslides, Kjoto, Japonska, ICL, <http://icl.iplhq.org/category/home-icl/>), Mednarodni program za zemeljske plazove (International Programme on Landslides, IPL, <http://iplhq.org/>), Univerza v Ljubljani (www.uni-lj.si) in Geološki zavod Slovenije (www.geo-zs.si). Organizacijo so v Sloveniji podprla resorna ministrstva (za obrambo, za okolje in prostor, za infrastrukturo), Inženirska zbornica Slovenije (IZS, www.izs.si), Uprava RS za zaščito in reševanje (www.sos112.si) in Svet Vlade RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Med nekaj več kot 60 člani ICL so v Sloveniji 3 člani: Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani (UL FGG), Naravoslovnotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani (NTF UL) in Geološki zavod Slovenije (GeoZS).

Četrti svetovni forum o zemeljskih plazovih je prispevek k uresničevanju Sendajskega okvira za zmanjšanje tveganja nesreč 2015–2030, ki so ga sprejele države članice Združenih narodov marca 2015 na 3. konferenci Združenih narodov o zmanjšanju tveganja nesreč (3rd World UN Conference on Disaster Risk Reduction – www.wcdr.org) v mestu Sendaj na Japonskem.

Da so zemeljski plazovi nevaren naravni pojav, s katerim se moramo seznanjati vsi v družbi in skupaj krepiti odpornost družbe proti njihovem delovanju, prepoznavata tudi predsednik Republike Slovenije g. Borut Pahor, ki je kot častni pokrovitelj foruma podprl mednarodno sodelovanje na tem področju in vlogo Slovenije v skupnih svetovnih prizadevanjih za zmanjšanje tveganja nesreč. Mofo foruma je bil Dvig kulture sobivanja z zemeljskimi plazovi.

V častnem odboru četrtega svetovnega foruma so bili predstavniki številnih mednarodnih organizacij, ki podpirajo delovanje Mednarodnega konzorcija za zemeljske pla-

zove, predvsem iz Organizacije združenih narodov in njenih posebnih agencij (Organizacija združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo UNESCO – en.unesco.org, Urad Organizacije združenih narodov za zmanjšanje tveganja nesreč UNISDR – www.unisdr.org, Organizacija združenih narodov za prehrano in kmetijstvo FAO – www.fao.org/home/en/, Svetovna meteorološka organizacija WMO – public.wmo.int/en, Univerza Združenih narodov UNU – unu.edu), ter druge mednarodne ustanove (Mednarodni svet za znanost ICSU – www.icsu.org, Mednarodna zveza za geodezijo in geofiziko IUGG – iugg.org, Mednarodna zveza za geološke znanosti IUGS – www.iugs.org, Svetovna zveza inženirskih organizacij WFEO – www.wfeo.org) kakor tudi posamezne nacionalne ustanove. Znanstveni odbor foruma je imel več kot 100 članov, organizacijski odbor v Sloveniji pa več deset strokovnjakov s področja plazenja tal, ki so jim bila v pomoč tudi slovenska strokovna društva.

Mednarodno srečanje v Ljubljani smo organizirali po uspešnih forumih v Tokiu (WLF1, 2008), Rimu (WLF2, 2011) in Pekingu (WLF3, 2014) z namenom krepitve povezovanja čim širšega kroga odločevalcev pri zmanjšanju tveganja zaradi delovanja zemeljskih plazov. Gre za posebno priznanje Sloveniji kot državi in slovenskim strokovnjakom s področja zmanjšanja tveganj zaradi zemeljskih plazov, da smo lahko v Ljubljani gostili tako pomemben zbor svetovnih odločevalcev na tem ožjem strokovnem področju. Slovenija je bila en teden svetovni center varstva pred zemeljskimi plazovi, in to nemudoma po koncu Globalne platforme Urada Organizacije združenih narodov za zmanjšanje tveganj nesreč 2017 konec maja v Cancunu v Mehiki. Glavne teme, ki so bile na dnevnem redu 4. Svetovnega foruma o zemeljskih plazovih, so:

- Sendajsko partnerstvo 2015–2025 kot prispevek Mednarodnega konzorcija za zemeljske plazove (ICL) k mednarodnemu Sendajskemu okviru 2015–2030 za zmanjšanje tveganj nesreč, s poudarkom na odnosu družbe do zemeljskih plazov,
- napredek pri raziskovanju zemeljskih plazov,
- napredek pri tehnologijah sanacije zemeljskih plazov,
- raznolikost oblik zemeljskega plazenja,
- zemeljski plazovi v različnih okoljih.

Štiri uvodna vabljená plenarna predavanja na temo razumevanja in zmanjševanja tveganj zaradi zemeljskih plazov so bila:

- Cultural & Natural Heritage at Landslide

Risk – Claudio Margottini iz Italije (koordinator tematske mreže ICL na področju varstva kulturne dediščine, Italija)

- Rock Fall Occurrence and Fragmentation – Jordi Corominas iz Španije (prejemnik Varnesove medalje za leto 2016)
- Glacial Lake Outburst Floods – Vít Vilímek iz Češke (urednik tematske številke na to temo leta 2016 v reviji Landslides)
- Landslides and Society – Irasema Alcántara-Ayala iz Mehike (sklicateljica sekcije na forumu o zemeljskih plazovih in družbi)

Po skoraj 600 prejetih razširjenih povzetkih na zgoraj navedene teme foruma je mednarodni znanstveni odbor v postopku recenziranja poslanih prispevkov sprejel nekaj manj kot 400 prispevkov ter jih objavil pri založbi Springer Nature v skupnem obsegu več kot 3600 strani v 6 knjigah z naslovom *Advancing Culture of Living with Landslides*. Prva knjiga z 51 prispevki (Volume 1 ISDR-ICL Sendai Partnerships 2015–2025) je namenjena aktivnostim Mednarodnega konzorcija za zemeljske plazove in aktivnostim v okviru Sendajskega partnerstva 2015–2025 ter je odprtega dostopa (link.springer.com/book/10.1007/978-3-319-59469-9).

V okviru dela foruma so udeleženci razpravljali in sprejeli posebno Ljubljansko izjavo (2017 Ljubljana Declaration), s katero Mednarodni konzorcij za zemeljske plazove usmerja svoje delo in napore na področju zmanjšanja tveganj zaradi zemeljskih plazov v naslednjih letih, predvsem do petega svetovnega foruma o zemeljskih plazovih, ki bo novembra 2020 v Kjotu na Japonskem (wlf5.iplhq.org).

K omenjeni zavezi ICL »podpirati in krepiti področje varstva pred zemeljskimi plazovi doma in v mednarodnem okolju« je k 17 dose-danjim podpisnikom med drugimi pristopila tudi Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje (URSZR, www.sos112.si) Ministrstva za obrambo Republike Slovenije (MORS). Med novimi podpisniki sendajskega partnerstva je tudi vplivna Zveza geoloških zavodov Evrope – EuroGeoSurveys (www.eurogeosurveys.org). Mednarodni konzorcij za zemeljske plazove je podelil različna priznanja za odlično delo in dosežke v preteklem obdobju med dvema forumoma, med drugim:

- Varnesovo medaljo za strokovno odličnost na področju raziskovanja zemeljskih plazov (<http://iplhq.org/category/iplhq/award-and-honors/varnes-medal/>)
- naziv svetovnega centra odličnosti na področju zmanjšanja tveganj zaradi zemeljskih plazov (<http://iplhq.org/category/iplhq/world-centre-of-excellence-wcoe/>)
- naziv najboljšega objavljenega prispevka v reviji Landslides za posamezno kalendaro leto (<http://iplhq.org/category/iplhq/award-and-honors/best-paper-award/>)
- nagrado za najboljši IPL-projekt v preteklih 3 letih (<http://iplhq.org/category/iplhq/award-and-honors/ipl-award-for-success/>)
- nagrado za najboljšega poročevalca v svetovni podatkovni bazi ICL o zemeljskih plazovih (<http://iplhq.org/ls-world-report-on-landslide/>)

Slika 1. Govorniki na novinarski konferenci o 4. Svetovnem forumu o zemeljskih plazovih – z leve proti desni: Qunli Han (direktor, Unescov Urad za okoljske in zemeljske znanosti), Miloš Bavec (direktor, Geološki zavod Slovenije), Matjaž Mikoš (Univerza v Ljubljani, podpredsednik ICL 2015–2017, 2018–2020), Peter Bobrowsky (Geološki zavod Kanade, predsednik ICL 2018–2020) (vir: www.wlf4.org/wlf4-week, 2017).

Več informacij o 4. Svetovnem forumu o zemeljskih plazovih je na voljo na spletnem mestu četrtega Svetovnega foruma o zemeljskih plazovih www.wlf4.org, tudi obsežno slikovno in videogradivo z dogodka (<http://www.wlf4.org/wlf4-week/>). Za videopodporo se zahvaljujemo Inženirski zbornici Slovenije, ki je prevzela snemanje izbranih vsebin četrtega foruma (<http://www.izs.si/e-izobrazevanja/strokovni-dogodki/4th-world-landslide-forum-4wlf/>). Dogodek je odlično pomagal organizirati Cankarjev dom v Ljubljani.

Vse, ki vas zanima področje varstva pred zemeljskimi plazovi, vabimo, da se udeležite 3. regijskega posvetovanja o zemeljskih plazovih jadransko-balkanskega območja (3ReSyLAB, <http://www.geo-zs.si/ReSyLAB2017/>), ki bo potekal med 11. in 13. oktobrom 2017 v Ljubljani.

Slika 2. Na forumu je 20 svetovnih organizacij prejelo naziv svetovnega centra odličnosti na področju zmanjšanja tveganj zaradi zemeljskih plazov (World Centre of Excellence in Landslide Disaster Reduction 2017–2020) (vir: www.wlf4.org/wlf4-week, 2017).

Slika 3. Med prejemnike prestižnega naziva centra odličnosti se je prvič umestil tudi Geološki zavod Slovenije – levo Qunli Han (predsednik Globalnega sveta za promocijo Mednarodnega programa za zemeljske plazove GPC IPL) in Mateja Jemec Auflič (vodja svetovnega centra odličnosti pri GeoZS) (vir: www.wlf4.org/wlf4-week, 2017).

Slika 4. Med prejemnike prestižnega naziva svetovnega centra odličnosti se je četrtič (!) zapored umestila tudi Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani – levo Matjaž Mikoš (predsednik četrtega svetovnega foruma) in Janko Logar (predstojnik Oddelka za gradbeništvo na UL FGG) (vir: www.wlf4.org/wlf4-week, 2017).

prof. dr. Matjaž Mikoš, univ. dipl. inž. grad.
(UL FGG)

asist. dr. Nejc Bezak, univ. dipl. inž. grad.
(UL FGG)

dr. Mateja Jemec Auflič, univ. dipl. inž. geol.
(GeoZS)